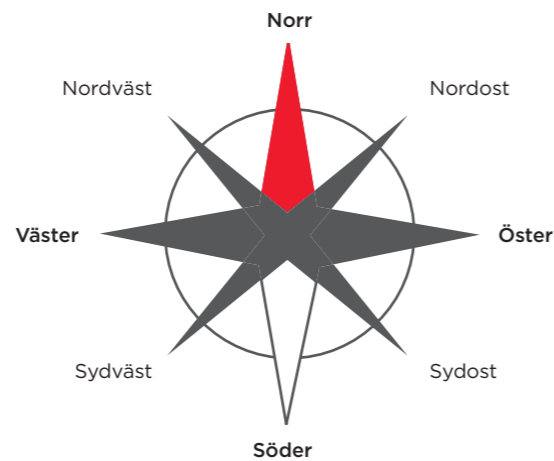

ATT TA UT KOMPASSRIKTNING

När det inte finns ledstänger att följa behöver du kunna ta ut och följa en kompassriktning. Det är också viktigt att kunna följa en kompassriktning när du förflyttar dig i mörker eller i dimma, det sista är framförallt betydelsefullt i fjällområden.

Kompassen har utvecklats och blivit bättre genom åren. Idag finns det många olika typer av kompasser anpassade till olika användningsområden, alla med sitt speciella utseende och utrustade med olika typer av mätskalor. Liksom det finns olika typer av kompasser finns det också olika tekniker i hur du använder dem. Inom orienteringsidrotten används främst två typer av kompasser, tumkompassen och den traditionella linjalkompassen.

På följande två sidor beskrivs en teknik vardera för tum- och linjalkompass som är lämpliga att använda för nybörjare. Alla kompasser har dock en gemensam sak – kompassnålen. För att kompassnålen ska vara stabil och snabbt ställa in sig mot norr gäller det att hålla kompassen plant när du ska läsa av den.

Den röda delen av nålen pekar alltid mot norr. Den vita eller ljusa delen av kompassnålen pekar alltså alltid mot söder. En så kallad kompassros anger de viktigaste väderstrecken.

TUMKOMPASS

På senare år har den så kallade tumkompassen blivit allt vanligare. Som namnet skvallrar om sätter du kompassen på tummen. Det finns tumkompasser både för vänster och höger tumme. När du använder dig av tumkompass har du kartan och kompassen i samma hand. Du kan då ta hjälp av kompassen och tummen för att hela tiden hålla reda på var på kartan du är. Eftersom karta och kompass bildar en enhet har du alltid koll på att kartan är rätt passad. Några andra fördelar med tumkompassen är att du snabbt kan ta ut en riktning med den samt att den är lätt att använda och lära sig.

LINJALKOMPASS

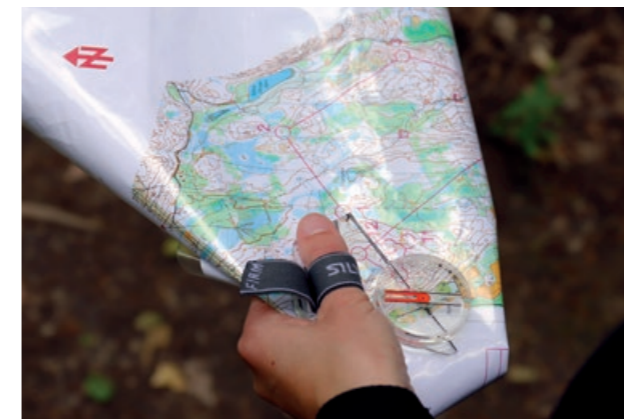
Linjalkompassen används framförallt för att ta ut en kompassriktning och följa den, men kan även användas till att enbart passa kartan. En fördel med linjalkompassen är att den rätt använd ger en väldigt exakt kompassriktning. Kompasshuset, den runda delen som innehåller kompassnålen, går att vrida. Linjalkompassen fästs med hjälp av ett snöre runt handleden. När en riktning tas ut hålls kompassen mot kartan, men därefter hålls kompass och karta i var sin hand.

ATT ANVÄNDA EN TUMKOMPASS

Lägg kompassen på kartan så att spetsen pekar på den plats där du är. Se till att kompassens riktningspil pekar mot platsen dit du ska. Vik kartan så att den ligger bra i handen.

Vrid kroppen så att kompassnålen ligger längs med kartans meridianer. Var noga med att kompassnålens norr (den röda änden) pekar mot kartans norr (kartans ovkant) så att du inte förväxlar norr och söder. Kartan är nu passad.

Håll kartan och kompassen plant framför dig. Riktningspilen visar riktningen till ditt mål så länge kartan är passad. Ta sikte mot ett markant föremål, exempelvis en sten eller ett utmärkande träd, som finns i den riktning kompassen visar. När du är framme tar du sikte mot ett nytt terrängföremål och fortsätter så tills du nått ditt mål.

